

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Vbi communicandum in Paschate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

removenda ea praesertim mala spiritualia, quae possunt obstatere ipsius praeccepti adimpletioni. At, cum carcer, & infirmitas spiritualia mala non sint, non tam rigide ad illa removenda praeccepta confessionis, & communionis obligabitur: ut ipsi etiam timorati conscientiae ostendantur, qui non multum solliciti sunt de tollendo carcere, vel aegritudine, ad hunc finem, ut possint confiteri, vel communicare. Enim verò naturalis, ad haec mala corporalia avertenda, sollicitudo satis, superque est. Dixi autem initio huius numeri. 40. (similes impediti) id est voluntarie impediti: nam voluntaria impedimenta, & oblatu non graviter difficilia, tolli, ut quis confiteri, & communicari possit, non controversia dignum.

41. Nam etiam disparitatem hic assignant Doctores, Suarez, Sayr, Henriquez, Coninch. apud Merollam. Cur enim non obligetur excommunicatus (ex vi praeccepti de audiendo Sacro diebus festis) ad tollendam excommunicationem, ut ipsi liceat audire Sacramentum, obligatur verò modo dicto, ut confiteatur, & communice? Disparitas autem est, quia confessio, & communicatio sunt majoris momenti ad salutem, quam auditio Sacri: & ideo illorum praecceptum rigide, huius autem, non tam rigide obligat Fideles ad tollenda obstantia impedimenta.

Vbi communicandum in Paschate.

42. Quibus autem, & in quo loco accipienda sit haec Eucharistia, Paschatis tempore, nunc est dicendum. Id quod, ut melius intelligatur, advertendum est cum Delugo *disp. de Eucharist. 2.8. sect. 2. num. 36.* ad licite ministrandum hoc Sacramentum requiri jurisdictionem: patere enim oves pertinet ad pastorem proprium vel eandem ad ejus delegatum: quales, saltem extra Pascha, nunc in suis Ecclesiis sunt Religiosi mendicantes, ex privilegiis: Dico (nunc ex privilegiis) nam ceterum in Clement. I. *de privileg.* excommunicantur Religiosi ministrantes Eucharistiam sine Parochi licentia. Praeterea dico (saltem extra Pascha, & in suis Ecclesiis) nam, pro Paschate, dicam *n. 4.8. item n. 51.* & an extra suas Ecclesias, dicam *dicto n. 51.*

43. Sufficit tamen, ejusdem pastoris, seu Parochi consensus interpretativus seu praesumptus. Quis autem veniat nomine pastoris, seu Parochi, explicabitur §. *sequenti num. 5.* Neque dicas si requiritur jurisdictionis, ergo requiritur consensus expressus, ut accidit in Sacramento Pœnitentiae. Ne id dicas, inquam: nam absolutio in Sacramento Pœnitentiae, est actio iudicis, quae requirit validitatem sententiae potentes condonare, quam potentiam, seu auctoritatem non habet inferior, nisi illi actui a superiore committatur. Ad administrandam Eucharistiam, id non requiritur: quia semper valide Eucharistia ministrabitur.

44. Per Bullam Cruciatæ dari facultatem, ut extra Pascha à quocunque Sacerdote possit sumi Eucharistia, docet Valquez *de Euch. disp. 219. cap. 5. n. 37.* Negat Suarez *de Euch. disp. 72. sect. 2.* utrumque probabile.

45. Hoc posito hic propria est difficultas pro tempore Paschali: nam pro hoc tempore videntur esse magis juris Parochi ad dandam hanc facultatem, ut extra suam Parochiam Fideles communicent: quia tunc volunt recognoscere suas oves, unde non facile tunc praesumitur eorum voluntas, sicuti praesumitur intra annum quando satis est, si prudenter iudicetur, quod si sciret, ratum Parochus haberet. Quo ad hoc igitur,

46. Certum est primo Vagos, & Peregrinos advenas posse obilibet huic praeccepto satisfacere. Colligitur ex Sanchez *lib. 3. de matrim. disp. 23. num. 17.* ibi *Secundò probatur.* Ratio est, quia saltem adest tacita sui Parochi, vel Papæ licentia. Idem dic cum Peyr. *tit. 1. Const. 1. lalij 2. num. 91.* apud Pellizz. in *Man Reg. T. 1. tract. 8. cap. 3. sect. 3. quest. 3.* favetque Fagnon, *præc. Eccl. 3. lib. 1. cap. 1. n. 21.* de legitime impeditis, qui scilicet vel iusta laborant causa, qua ad Parochiam se conferre nequeant, vel Parochus eiusve substitutus absens est, quia in ejus-

modi eventibus praesumitur à Parochio facta concessio. Idem censeo si Parochus vel exequi per negligentiam suam recusatur munus, vel licentiam alibi communicandi per malitiam, denegat, praesumitur enim tunc aibi communicandi facultatem à summo Pontifice fuisse concessam.

47. Certum est secundo in Cathedrali posse omnes etiam de Diœcesi: effectum, de *Officio Archiepiscopi.* Bonac *de Euch. 7. disp. p. 1. num. 11.* quia in Cathedrali adest Episcopus totius Diœcesis Pastor.

48. Certum sit tertio praedictos Religiosos, etiam in ipso die Resurrectionis posse ministrare in suis Ecclesiis Eucharistiam iis, qui vel antea satisfecerunt, vel postea satisficient in Parochia. Sic Suarez *dicta disp. 72. sect. 12.* Delugo *disp. de Euch. 18. sect. 2. num. 50.* Ratio est, quia illa exceptio, (extra Diem Pascha) probabiliter intelligi potest formaliter, pro communione faciendâ ex praeccepto, tempore Paschali. Illud etiam certum videtur cum Portella in *duo. Reg. V. Sacram. administratio, Pellizzatio tit. 1. Man. Reg. tract. 8. cap. 8. sect. 3. quest. 3.* Regulares ex suis privilegiis posse etiam ob satisfactionem praeccepti, Eucharistiam suis famulis secularibus in Monasterio degentibus ministrare. Id quod Portella *ibidem* ad famulos coniugatos dormientes noctu extra Monasterium extendit. Ratio est, quia Leo X. apud eodem, concessit Minimos, atque ideo participantes in privilegiis, posse in suis domibus, & Ecclesiis communicare famulos suos in habitu seculari servientes, etiam Paschalis tempore, etiam in mortis articulo, immo & dare istud Sacramentum extremae unctionis.

Adverte illud, etiam Paschalis tempore, coniunctum cum illo etiam in mortis articulo, mihi iudicium facere non de vulgari Communione quacunque, sed de ea, quae ex obligatione exhibenda est, summum Pontificem indulsisse privilegium.

Adverte insuper Patribus Societatis Jesu huiusmodi indultum in hunc modum restringi in *Compend. Privileg. Societ. Jesu V. Familiares, §. 2.* Hac facultas conceditur Superioribus, & quibusvis communicaverint.

49. Certum sit quarto etiam pro hoc tempore, seu pro hac vice satisfaciendi praeccepto, satis esse praesumptum consensum Parochi. Solum advertendum erit, ut modo diximus, hic difficultus, alio tempore facilius esse praesumendum.

50. Unum igitur, aut alterum remanet incertum: an semper peccet mortaliter, qui, sine rationabili causa, sed sine contemptu, vel scandalo, solum propter suam commoditatem, vel in Paschate communicare alibi, quam in Parochia: & an peccet Sacerdos, si tunc scienter ministret huic Eucharistiam.

Puto quod Fideles, qui paratus est suum Parochum recognoscere, & forte, in anno pluries recognovit communicando in sua Parochia, non irrogat injuriam gravem Parochio, semel, aut iterum, in sua vita, se subtrahendo in hoc ab ejus iurisdictione: atque adeo non peccat mortaliter, si semel, aut iterum in vita modo dicto, in aliena Ecclesia, communicat in Paschate.

Idem puto, si sacerdos secularis (nam de Religiosis mox à num. 51.) unum aut alterum, seu paucos tales communicet. Dico, paucos, si enim multos communicaret irrogaret gravem Parochio injuriam, perturbaretque graviter ordinem parochiarum. Ratio huius doctrinae est, quia recte rationi non apparet haec gravis materia. Pascitur enim ovis, sed una, vel altera vice quasi in alieno campo ab alieno pastore. Non igitur delinquitur contra substantiam praeccepti, sed contra accidentia, & id tam raro: ut multum invitatus rationabiliter, non debeat esse pastor. Scio quod Suarez *de Eucharist. disp. 72. sect. 2. §. hinc sequitur*, docet: esse mortale ministrare hoc Sacramentum sine debita iurisdictione, & hanc obligationem esse mutuam ministrantis, & sumentis: sed ipse notanter addit, esse mortale, ex genere suo. Sicut igitur furari v. g. alienam rem est mortale, ex genere suo, tamen datur levitas materiae

teriae in furto; sic se veluti surripere, seu subtrahere à iurisdictione sui pastoris, erit in genere suo mortale: non tamen tollitur, posse dari materiam parvitatem, ut videtur esse in nostro casu.

51. De Mendicantibus, Mendicantiumque privilegia participantibus, dico duo. Primò, licet aliqui negent; aliqui tamen cum Bauny in *Theologia moral. par. 1. tr. 5. num. 19.* concedunt apud alios, propter eorundem privilegia, posse Fideles satisfacere præcepto communionis Paschalis, in cæteris quidem diebus à Dominica *Palmarum* ad Dominicam *in Albis*: at non in ipso die Dominico Resurrectionis: voluit enim Pontifex, ad quandam solemnitatem, in favorem Ecclesiæ Parochialis, excipere pro satisfactione præcepti ipsum solum diem Dominicum Resurrectionis. Ratio huius sententiæ ducitur ex iis duabus propositionibus. Prima quod satis probabile est cum *Beja par. 4. casu 4.* in privilegiis dictis, cum excipitur dies Paschæ, solum excipi materialiter ipsum diem Dominicum Resurrectionis, idque ad satisfaciendum præcepto. Esto sit etiam probabile, excipi formaliter, ut supra *num. 48.* diximus. Secunda quod in cæteris diebus immo, & toto anno, præter prædictum diem unicum Resurrectionis Dominicæ, prædicti Religiosi sunt in suis Ecclesiis, immo & extra suas Ecclesias atque adeo in alienis delegati Parochorum, sic à Summo Pontifice instituti, ut patet ex eorum privilegiis. Ita Porrell. in *resp. Reg. p. 3. casu 39.* adducitque Ioannem la Crux, Rodriq. Villalobos. Lege *Compendium privileg. Soc. Iesu V. Eucharistia §. 2. sine.* ubi Pater noster Generalis restringit nostros, ut in alienis Ecclesiis hoc privilegio sine licentia eorum, ad quos pertinet, non utantur. In suis verò excipit ipsum unum diem Resurrectionis: intellige pro satisfactione præcepti.

52. Dico secundò aliquos putare universaliter, etiam pro ipso Paschæ die, posse satisfieri apud eisdem. Ita idem Bauny *ibid.* lege *Agund. præc. Ecc. 3. lib. 1. cap. 5. num. 13.* & Delugo de *Euch. disp. 18. sect. 2. num. 49.* Ratio est, quia absolute sine restrictione Paschæ id concessit Nicolaus Quintus, & Paulus Tertius Religiosis Beatæ Mariæ de Gandalopa, & consequenter per communicationem cæteris Mendicantibus. Addunt alij alias concessionem Pij I V. & V. lege Pellizzarium in *Man. Reg. tom. 1. tract. 8. n. 8.*

At, dices, hoc privilegium fuisse vivæ vocis oraculo concessum, adeoque sublatum ab Urbano VIII. qui omnia eiusmodi abrogavit. Respondent, aliquos dicere fuisse per Bullam.

53. Has duas opiniones relatas *num. 51. & 52.* non possum non vocare saltem speculative probabiles: siquidem probabilibus rationibus nituntur, bonosque habent auctores. Et quidem prior videtur expedire: ita tamen, ut neutram in usum deducendam censeam, ne detur occasio, vel admirationis in populo, vel querelarum in Prælatis.

54. Dices: extat novissima declaratio Sacre Congregationis, qua præcepit Archiepiscopo Neapolitano, ut id sub censuris prohibeat Patribus Theatinis, & Societatis Iesu, quam adduxit, & tenuit Diana *p. 6. tract. 7. ref. 5. sine.*

Respondeo. De hac declaratione, Primò non constat authenticè. Secundò non est directæ illis religiosis, sed Archiepiscopo. Tertio est epistola particularis, pro Diocesi Neapolitana, ubi fortè aliquod peculiare suborietur inconveniens. Quartò & principaliter declaratio sic habet: *Concessi sunt Parochi de Patribus Theatinis, & Societatis, quod asserere audent, personas laicas assumentes in eorum Oratoriis, seu Congregationibus Eucharistia Sacramentum in die Paschæ, Ecclesiæ præcepto satisfacere: cumque id minime permissum sit, &c.* Vides? loquitur de Congregationibus, seu Oratoriis utique privatis, in quibus iudicatum fuit inconveniens, satisfieri præcepto: at nos loquimur in Ecclesiis publicis. Secundò loquitur de die Paschæ, idest juxta probabilem superiorem interpretationem de ipso die Do-

minico Resurrectionis: ergo saltem priori sententia hæc prohibitio non obstat.

Confirmo. Docet, & quidem merito, Vazquez *Euchar. disp. 2. 11. cap. 5. num. 45.* quando veritas secura sunt, locum esse opinionibus, & postquam probabiliter verba legis interpretati, atque agere mentem legislatoris, tam sublimis: in interpretatione, ut etiam in privilegiis prædictis non clarescat quid importet illud (dies Paschæ) arguendum est: ergo poterit quilibet illud probabiliter significet interpretari, & consequenter nos in dicto, interpretari potuimus.

55. V. Nisi forte, de proprii Sacerdotis consilio, quam rationabilem causam, ad tempus ab hac perceptione duxerit abstinendum.

Vbi, quis hanc, & alibi, qua in Parochia communicandi licentiam concedere valeat? Episcopus, Archiepiscopus, Vicarius Generalis Parochi Montis Regalenis?

56. Nominè proprii Sacerdotis intelligi non est constans omnium sententia. Sic Clemens. 1. de *priv. lib. 1. verb. Presbyteri*, adhuc tamen evolvenda supersunt.

Dubitatur enim quis possit, an Parochus licet concedere alicui Fidelium valeat, ut non communit in tempore Paschæ: Dico non posse, id enim tenet Canon: sed solum quod penitens, propter gravem causam, cum consilio tamen Parochi, tempus Communionem Paschalem differre. Vnde habet *verb. Eucharist. num. 8.* Qui post alio die, post Pascha, communicat, præcepto satisfacit: & post, ex consilio Confessoris, ex decreto Eugenij IV. Navarrum, Vbi obiter nota illud (longe post) Notior causam posse esse aliquando tam gravem, ut vel ex se penitens, vel ex consilio prudentis ad differre. Lege Layman. *lib. 3. tract. 6. cap. 5. num. 12.* docet etiam de confessione. Si quis (inquit) non nunquam confessus fuisse, & Communionem ad brevem tempus, ex causa, putat usque ad Pentecosten differre, probabile est graviter peccaturum: & si etiam confessionem differret, si putaret postea eam communis præceptum esse, verum si talis post Pentecosten mortaliter peccatus erit eo anno iterum confiteri: siquidem prædicta confessio fuit ob obligationem præcedentis anni, ut notat Coninch. Hactenus Layman.

Quænam sint hæc causæ ad differendam, immo omittendam Communionem, ex superadijs, ut non facile colligendum.

56. Sed quis licentiam alibi, quam in Parochia communicandi, dare poterit? Solusne Parochus, etiam alij? Sanè solus Parochus, quique venit nomine Parochi, seu Pastoris. Quo nomine venit quicumque curatum beneficium habet, respectu suorum Parochianorum sive Curatus vocetur, sive Archiepiscopus, sive Vicarius ad curam, sive alio nomine: hi enim omnes, vel similes respectu suorum ovium sunt proprii Sacerdotes.

57. Dubitavit autem Glossa in Clemens. Prima Venerabilis, an Episcopus, & Archiepiscopus Cathedralis Ecclesiæ, possint licentiam concedere, ut Religiosi post tale Sacramentum ministrare: & resolvit, post factum posse approbati concessionem datam à prædictis: sed ante factum melius esse, ut ab his non concedatur. 58. Nihilominus non video, cur Episcopo id denegari possit, ut item concedere diocesanis licentiam communicandi alibi, quam in Parochia: convenit enim sit Parochus, & Pastor suæ Diocesis, ut omnibus constet, & eademmet Glossa ibidem fatetur, immo et illi denegari poterit.

59. Archiepiscopus Cathedralis, respectu